

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Romana Fialy, Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Tomáše Rychlého, Mgr. Ing. Radovana Havelce a Mgr. Jitky Zavřelové, rozhodl o návrhu **Krajského soudu v Ústí nad Labem** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním, jako soudem rozhodujícím ve správním soudnictví na straně jedné, a **Okresním soudem v Litoměřicích**, jako soudem rozhodujícím v občanském soudním řízení na straně druhé, a dalších účastníků sporu vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Na 218/2025, o odškodnění za nesprávný úřední postup: žalobců **a) S+S Pro s.r.o.**, IČO 07491727, se sídlem Počeplice 19, Štětí, **b) Z. S.** a **c) V. S.** a žalovaných **1) Finanční úřad pro Ústecký kraj, Územní pracoviště v Litoměřicích**, se sídlem Masarykova 2000/17, Litoměřice, **2) Finanční úřad pro Ústecký kraj**, se sídlem Velká Hradební 61, Ústí nad Labem, a **3) ČR – Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 525/15, Praha,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Na 218/2025, **je soud v občanském soudním řízení.**
- II. Usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 12. 5. 2025, čj. 13 C 161/2025-26, **se zrušuje** v rozsahu, v němž byla vyslovena věcná nepříslušnost tohoto soudu k projednání a rozhodnutí žaloby v části, již se žalobci domáhají náhrady škody za nesprávný úřední postup podle zákona č. 82/1998 Sb.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným zvláštnímu senátu dne 29. 8. 2025 se Krajský soud v Ústí nad Labem (dále též jen „krajský soud“ nebo „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) rozhodl tvrzený kompetenční spor, který měl vzniknout mezi ním, jako soudem rozhodujícím ve správním soudnictví na straně jedné, a Okresním soudem v Litoměřicích, jako soudem rozhodujícím v občanském soudním řízení na straně druhé, ve věci žaloby vedené u krajského soudu pod sp. zn. 15 Na 218/2025.

[2] Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Žalobkyně a) se podáním doručeným Okresnímu soudu v Litoměřicích dne 9. 5. 2025 označeným jako „žaloba o náhradu škody poškozením z exekuce, pro nesprávný úřední postup a zneužití pravomoci veřejné osoby“ domáhala zejména, aby soud uložil „správci daně, aby zastavil jakékoli vymáhání daně z nabytí nemovitých věcí včetně úroků, pokut a jiných nákladů s tímto spojených, uhradil všechny již vymožené finanční prostředky v této věci, zrušil všechny exekuce a příkazy včetně poškození nemovitých věcí v majetku žalobce a uhradil všechny škody tak, jak jsou žalovány v dosavadní předběžné výši 4,5 milionů korun, včetně úroků v zákonné lhůtě včetně zvýšení o 8 procentních bodů, příslušenství a nákladů řízení a zdržel se všech protiprávních nebo šikanózních jednání proti žalobci“. V této žalobě označila žalobkyně a) jako žalované žalovaného 1) a 2).

[4] Okresní soud v Litoměřicích usnesením ze dne 12. 5. 2025, čj. 13 C 161/2025-26, věc postupem podle § 104b odst. 2 o. s. ř. postoupil Krajskému soudu v Ústí nad Labem jako věcně a místně příslušnému. Okresní soud měl za to, že se žalobkyně žalobou přes její označení fakticky nedomáhá ochrany svých soukromých práv vůči žalovaným, ale brojí proti postupu orgánu veřejné moci jednajícímu vůči ní ve vrchnostenském postavení, a že žaloby týkající se postupu správce daně (nadto proti postupu v rámci daňové exekuce) typicky představují žaloby podávané podle s. ř. s. Dále dovodil, že se žalobkyně fakticky domáhá odstranění závadného stavu, tj. petit žaloby odpovídá způsobu rozhodnutí správního soudu o tzv. zásahové žalobě podle ustanovení § 87 odst. 2 s. ř. s., když požaduje, aby soud uložil správci daně ukončení exekuce daně z nabytí nemovitých věcí a navrácení v předešlý stav, a že pokud žalobkyně rovněž požaduje, aby soud uložil správci daně uhradit všechny škody v dosavadní předběžné výši 4,5 milionu Kč, je tuto část nutno vnímat spolu s požadavkem žalobkyně na navrácení všech vymožených prostředků, tj. jako sekundární nárok vycházející z primárního požadavku žalobkyně na odstranění údajného protiprávního stavu. Nadto okresní soud konstatoval, že i kdyby tuto část žaloby posoudil jako samostatnou žalobu na náhradu škody ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“), ve vztahu k níž je obecně založena pravomoc civilních soudů, ani tak by tato část žaloby nebyla za dané situace procesně projednatelná před civilními soudy, neboť žalobkyně netvrdí a neprokazuje, že se se svým nárokem obrátila nejprve na příslušné ministerstvo, a proto by takové řízení muselo být zastaveno.

[5] Krajský soud poté, co mu byla věc postoupena k vyřízení, vyzval žalobkyni a) k odstranění vad žaloby spočívající v její neurčitosti, neboť nebylo zřejmé, čeho přesně se žaloba týká a jaké řízení zamýšlela žalobkyně a) vyvolat. Žalobkyně a) na to podáními ze dne 7. 7. 2025 a ze dne 29. 7. 2025 rozšířila okruh žalobců o žalobce b) a c) a okruh žalovaných o žalovaného 3), a dále pak žalobci společně uvedli, že se žalobou domáhají jednak ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu – žalovaných, který spatřují v tom, že žalovaní vymáhají daň z nabytí nemovité věci, zadržují žalobkyni a) přeplatky na dani z přidané hodnoty, blokují její bankovní účty atd., a jednak se domáhají odškodnění za nesprávný úřední postup žalovaných ve výši 4 500 000 Kč s příslušenstvím. Krajský soud usnesením ze dne 11. 8. 2025, čj. 15 Na 212/2025-48, vyloučil návrh žalobců na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem k samostatnému řízení s tím, že tento návrh bude dále veden pod sp. zn. 15 Na 218/2025, neboť návrh na náhradu škody za nesprávný úřední postup podle zákona č. 82/1998 Sb. nespadá do věcné působnosti soudů ve správním soudnictví a přestože oba návrhy žalobců

pokračování

spolu skutkově souvisí, jedná se o dva různé typy návrhů spadající do pravomoci různých orgánů veřejné moci, a proto krajský soud dospěl k závěru, že v souzené věci není možné vést společné řízení.

[6] Navrhovatel poté v návrhu na zahájení kompetenčního sporu uvedl, že se ve věci jedná o negativní kompetenční spor, neboť krajský soud jako soud rozhodující ve správním soudnictví má za to, že o části žaloby týkající se návrhu na náhradu škody za nesprávný úřední postup mělo být rozhodováno Okresním soudem v Litoměřicích. S ohledem na vzniklou procesní situaci nepovažuje navrhovatel vzhledem k ochraně procesních práv účastníků za přiměřené, aby postupoval podle § 46 odst. 2 s. ř. s. a odmítl návrh na náhradu škody za nesprávný úřední postup s tím, že by poučil účastníky, že můžou ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat žalobu k Okresnímu soudu v Litoměřicích, neboť tuto žalobu již jednou účastníci řízení k totožnému soudu podali a ten ji postoupil krajskému soudu. Navrhl proto, aby zvláštní senát vyslovil, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci návrhu žalobců na náhradu škody za nesprávný úřední postup podle zákona č. 82/1998 Sb. vedeném u krajského soudu pod sp. zn. 15 Na 218/2025, je Okresní soud v Litoměřicích.

[7] Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o kompetenčním sporu, přičemž vycházel z následujících skutečností a úvah:

[8] Podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon o rozhodování některých kompetenčních sporů“) se podle tohoto zákona postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost (dále jen „pravomoc“) vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy.

[9] Podle § 1 odst. 2 téhož zákona je kompetenčním sporem spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí. Kompetenčním sporem je též spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

[10] V nyní projednávané věci popřeli svoji pravomoc navrhovatel jako soud rozhodující ve správním soudnictví a Okresní soud v Litoměřicích jako soud rozhodující v občanském soudním řízení. Jedná se proto o negativní kompetenční spor, k jehož projednání je příslušný zvláštní senát podle zákona č. 131/2002 Sb.

[11] Podle § 2 s. ř. s. *ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.*

[12] Podle § 4 odst. 1 s. ř. s. *soudy ve správním soudnictví rozhodují o: a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen "správní orgán"); b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu; c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu; d) kompetenčních žalobách.*

[13] Podle § 7 odst. 1 o. s. ř. *v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.*

[14] Zvláštní senát vychází z předpokladu, že při posuzování věcné příslušnosti soudů (§ 7 o. s. ř. a § 4 s. ř. s.) je nutno v maximální možné míře respektovat vůli žalobce a to, jaký právní prostředek k ochraně svého práva zvolil. Takto projevenou vůli nelze nahrazovat úvahou soudce, že by jiný prostředek mohl být pro žalobce účelnější (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 27. 2. 2020, čj. Konf 27/2019-9, publikované pod č. 4009/2020 Sb. NSS, nebo usnesení zvláštního senátu ze dne 14. 9. 2021, čj. Konf 14/2021-10).

[15] Vyjádřili-li se proto žalobci výslovně k výzvě krajského soudu dne 29. 7. 2025 tak, že podávají jak žalobu na odškodnění z nesprávného úředního postupu, tak zároveň i žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, pak krajský soud, vázán takto upřesněným žalobním návrhem žalobců, správně dovodil, že se jedná o dva různé typy návrhů spadající do pravomoci různých orgánů veřejné moci a že v části žaloby týkající se návrhu na náhradu škody za nesprávný úřední postup mají pravomoc rozhodovat soudy v občanském soudním řízení ve smyslu § 7 odst. 1 o. s. ř., tedy v dané věci konkrétně Okresní soud v Litoměřicích.

[16] Pro úplnost zvláštní senát dodává, že s ohledem na neurčitost žaloby bylo primárně na Okresním soudu v Litoměřicích, aby přistoupil k odstranění jejích vad, neboť soud nemůže zkoumat podmínky řízení bez toho, aby si vyjasnil, co je jeho předmětem. Tím by se bývalo předešlo zbytečnému prodloužení řízení.

[17] S ohledem na výše uvedené tedy zvláštní senát uzavírá, že příslušným rozhodnout o návrhu žalobců na náhradu škody za nesprávný úřední postup podle zákona č. 82/1998 Sb. jsou soudy v občanském soudním řízení (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.). Výrokem I. tohoto usnesení proto rozhodl, že příslušným rozhodnout o tomto nároku je soud v občanském soudním řízení.

[18] Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Výrokem II. tohoto usnesení proto zvláštní senát zrušil usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 12. 5. 2025, čj. 13 C 161/2025-26, v rozsahu, v němž byla vyslovena věcná nepřislušnost tohoto soudu k projednání a rozhodnutí žaloby v části, jíž se žalobci domáhají náhrady škody za nesprávný úřední postup podle zákona č. 82/1998 Sb. Existence této části usnesení okresního soudu je totiž překážkou pro projednání a rozhodnutí posuzovaného žalobního návrhu soudem v občanském soudním řízení.

[19] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány (§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.) i soudy. Dále tedy bude v řízení o návrhu žalobců na náhradu škody za nesprávný úřední postup podle zákona č. 82/1998 Sb. pokračovat Okresní soud v Litoměřicích.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2026

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu